

L'altar de la Cinta

La Cinta, “recinta o corretja de Santa Maria”, venerada de segles com patrona de les dones que estan per infantar, no solament al Bisbat de Tortosa, també fora d'ell, i no solament pel poble pla, també pels seus reis que la demanaven solemnement quan les reines esperaven el neixement d'un fill, és el centre de la devoció mariana dels tortosins, penyora de l'amor correspost per la Mare de Déu, segons la nostra més preada tradició.

No és l'actual Capella de la Cinta el primer altar dedicat a la nostra advocació de la Mare de Déu; ja al segle XV tenia altar al Claustre —prop del de Sant Onofre— que es va desfer quan les obres de la gran

nau gòtica demanaven eixample i empenjaven les velles construccions cap al carrer de Garidells. Després es va instal·lar a l'absis junt a l'altar de Santa Càndia i, finalment, era ja el segle XVII quan es va decidir fer la Capella nova de trínca, que es l'orgull del nostre barroc.

El 20 de maig de 1642, el Bisbe i el Capítol en sessió extraordinària acordaven la construcció de la Capella a honor de la Verge de la Cinta, però l'obra no començaria sinó 30 anys mes tard.

Es va triar el lloc que ocupava la antiga Seu romànica, on, segons la tradició, es produí el miracle de la baixada de la Cinta deixant-nos com a prova d'amor el seu cenyidor.

Era el 17 de març de 1672 quan es posava amb tota solemnitat la primera pedra de l'obra, aparellant l'elegància d'un barroc contingut i la riquesa dels marbres de Gènova i Carrara i dels jaspis de la pedrera de la Cinta de Tortosa. El Biste Fageda, protagonista de l'acte, en deixava constància enterrant un got de cristall dintre del qual constaven dates i noms: era Papa, Clement X; Rei, Carles II; Procuradors de la Ciutat, Pere Miró, Francesc Vidiella i Salvador Verge; arquitecte de l'obra, Martínez Ponce de Urnana.

Acabada l'obra, el 14 d'octubre de 1725 es posava la reliquia de la Cinta al seu nou altar consagrat pel Bisbe Camacho. Passaria encara un altre segle fins a que l'obra es completés amb el retaule, sent Bisbe de Tortosa Gordo Sàez: era l'any 1827.

Quant a la pintura, bòveda i cúpula de la Capella, són l'única mostra de pintura mural de la nostra Seu. L'obra va ser ajustada pel Capítol amb el pintor valencià Vidal, deixeble de Palomino, amb qui havia tre-

ballat a la famosa bòveda de “Los Santos Juanes” de València. Començada l'any 1715, segons consta en acta del 10 maig del mateix any, Vidal moria sis anys després sense haver-la acabada, i el seu ajudant i deixeble Medina, es va encarregar de portar-la a bon terme.

Es quasi segur, per tant, que el fragment que publiquem és obra de Medina: situat a l'entrada de la Capella a mà dreta, havia de ser de les últimes coses que es van pintar. Sobre una balconada guarnida amb damassos apareixen en primer terme els Procuradors de la Ciutat: una ampla banda sobre el pit en la que destaquen de relleu les armes de Tortosa (en segon terme el macer). Al costat els Majordoms de la Confraria de la Cinta, i en segon terme els Capellers amb les varetes coronades per l'anagrama del nom de Maria de les que penja la Cinta, insígnia del seu càrrec. Tots ells en actitud espectant i reverend davant del miracle que contemplen (a la part alta de la bòveda de canó apareix la glòria oberta amb Déu Pare, Fill i Espirit Sant, i la Verge mirant-se als seus fills).

En la commemoració de la Cinta d'enguany ens ha semblat oportú donar una nota de la pintura que reflexa l'homenatge de la Ciutat a la seua Patrona fa doscents cinquanta anys. Emperrucats i versallescs uns homes d'una moda ben passada, que ara ens sembla una mica estrafolària —casaques amb botons i puntes per tot arreu—, Procuradors i Majordoms del segle de les llums, en nom dels ciutadans —menys emperrucats, menys il·lustrats, però no menys devots i lluminosos— ens recorden que en aquells temps, com ara, com sempre, els tortosins estem per la Cinta, reina, mare i tresor del nostre poble.

J. MASSIP
Director del Arxiu Municipal